

1 Obstoje postopka za izdajo plačilnega naloga

Poleg postopka za evropski plačilni nalog, ki ga ureja Uredba (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog, so na Češkem še tri vrste takih postopkov – postopek za plačilni nalog, postopek za elektronski plačilni nalog in menica ali ček s plačilnim nalogom (določbe členov od 172 do 175 zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku (*občanský soudní řád*)).

1.1 Področje uporabe postopka

Plačilni nalog se lahko izda tudi brez izrecne vloge tožnika na podlagi tožbe za izpolnitev finančne terjatve, če pravica izhaja iz dejstev, ki jih je navedel in dokumentiral tožnik. Sodišče po lastni presoji odloči, ali bo zadevo obravnavalo z izdajo plačilnega naloga; če sodišče ne izda plačilnega naloga, odredi obravnavo. Plačilnega naloga ni mogoče izdati, če ga je treba dostaviti tožencu v tujini ali če ni znano, kje je toženec (določbe člena 172(2) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku).

Elektronski plačilni nalog se lahko izda samo na zahtevo tožnika, predložen mora biti na namenskem elektronskem obrazcu in podpisan s overjenim elektronskim podpisom, če zahtevana terjatev ne presega 1 000 000 CZK; dodatki niso vključeni v znesek terjatve. Elektronskega plačilnega naloga ni mogoče izdati, če ga je treba dostaviti tožencu v tujini ali če ni znano, kje je toženec (določbe člena 174a(3) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku).

Z menico ali čekom s plačilnim nalogom se lahko podelijo pravice, ki izhajajo iz menice ali čeka. Če so izpolnjene formalne zahteve, mora sodišče odločiti v skrajšanem postopku in izdati menico (ček) s plačilnim nalogom. Menica ali ček s plačilnim nalogom se lahko izda samo na predlog tožnika, izda pa se lahko tudi, če ga je treba dostaviti v tujino. Menica ali ček s plačilnim nalogom se lahko vroči samo osebo tožencu; nadomestne oblike vročitve so izključene. Namen uvedbe postopka za evropski plačilni nalog je izterjati nesporne finančne terjatve v določenem znesku. Nesporne finančne terjatve morajo biti zapadle v plačilo v času vložitve tožbe za izdajo evropskega plačilnega naloga. Za vložitev tožbe mora biti izpolnjen obrazec A, v katerem se navedejo vse informacije o strankah ter o naravi in znesku zahtevka. Sodišče bo proučilo vlogo, in če je obrazec pravilno izpolnjen, bi moralo v 30 dneh izdati evropski plačilni nalog.

1.1.1 Kateri zahtevki so upravičeni (npr. samo denarni zahtevki, samo pogodbeni zahtevki itd.)?

Sklepi v obliki plačilnega naloga, elektronskega plačilnega naloga ali evropskega plačilnega naloga se lahko sprejmejo samo v zvezi s finančnimi terjatvami. Menica ali ček s plačilnim nalogom se lahko izda v zvezi z izvajanjem finančnih obveznosti, ki izhajajo iz menice ali čeka.

1.1.2 Ali obstaja zgornja meja vrednosti zahtevka?

Zgornja meja 1 000 000 CZK (vključno z dodatki) velja v primeru elektronskega plačilnega naloga; za evropski plačilni nalog ali menico (ček) s plačilnim nalogom ni zgornje meje.

1.1.3 Ali je uporaba tega postopka prostovoljna ali obvezna?

Postopek za plačilni nalog ni obvezen; tožnik lahko svojo finančno terjatev uveljavlja v rednem civilnem postopku. Vendar če tožnik vloži „navadno“ tožbo in terjatev, ki se z njo uveljavlja, izpolnjuje zahteve za izdajo plačilnega naloga, lahko sodišče izda plačilni nalog, tudi če ga tožnik ni izrecno zahteval. Elektronski plačilni nalog, evropski plačilni nalog ali menica (ček) s plačilnim nalogom se lahko izda samo na zahtevo tožnika.

1.1.4 Ali je postopek možen, če toženec živi v drugi državi članici ali v tretji državi?

Plačilnega naloga ali elektronskega plačilnega naloga ni mogoče izdati, če ga je treba dostaviti tožencu v tujini. V tem primeru sodišče nadaljuje postopek skladno s pravili o rednem civilnem postopku.

Če je treba evropski plačilni nalog, ki ga je izdalo češko sodišče ali sodišče druge države članice, dostaviti na Češkem, mora biti osebno vročen tožencu; nadomestne oblike vročitve niso dovoljene (določbe člena 174b(1) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku).

1.2 Pristojno sodišče

Sklep o plačilnem nalogu ali elektronskem plačilnem nalogu sprejme okrajno sodišče (*okresní soud*) s krajevno pristojnostjo. Sklep o menici (čeku) s plačilnim nalogom vedno sprejme okrajno sodišče (*krajský soud*) (določbe člena 9 zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku). O pristojnosti za vložitev tožbe za izdajo evropskega plačilnega naloga glej člen 6 Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog.

1.3 Formalni pogoji

Za tožbo za izdajo plačilnega naloga ali menice (čeka) s plačilnim nalogom ni standardiziranega obrazca.

Sodišče lahko izda plačilni nalog brez izrecne vloge tožnika; to ne velja za elektronske plačilne naloge ter menice in čeke s plačilnim nalogom.

Tožba ali vloga za izdajo plačilnega naloga ali menice ali čeka s plačilnim nalogom mora zato izpolnjevati splošne zahteve za predložitev sodišču – če zakon ne zahteva drugih podrobnosti za predložitev določene vrste, morajo biti v predložitvi razvidni vsaj naslednji podatki: sodišče, na katero je naslovljena, oseba vlagateljica, zadeva, na katero se nanaša, in ustrezna zahteva ter podpis in datum. Obveznost podpisa in datuma ne velja za predložitve na elektronskem obrazcu v obliki, ki je skladna s posebnimi določbami. Predložitev mora biti pisna, opravi pa se lahko na papirju ali elektronsko prek javnega podatkovnega omrežja ali po telefaksu (določbe člena 42(1) in (4) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku). Predložitev v elektronski obliki ali po telefaksu mora biti v treh dneh dopolnjena z izvirnikom ali pisno predložitvijo z isto ubeseditvijo. To ne velja za elektronske predložitve z overjenim elektronskim podpisom na podlagi overjenega potrdila, ki ga izda akreditirani ponudnik (določbe člena 42(3) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku).

Vloga za izdajo elektronskega plačilnega naloga se lahko vloži na predpisanem obrazcu v elektronski obliki (obrazec je na voljo na naslovu <https://www.justice.cz/>). Poleg splošnih zahtev (določbe člena 42(4) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku) je treba v vlogi navesti tudi imena, priimke in naslove strank ter enotne matične številke ali identifikacijske številke (odvisno od primera) strank (ime družbe ali ime in registrirani sedež pravne osebe, identifikacijska številka, ime države in ustrezne organizacijske enote države, ki zastopa državo na sodišču) in po potrebi tudi imena njihovih zastopnikov, opis odločilnih dejstev in poimenovanje dokaza, ki ga tožnik predlaga, ter pojasnilo tožnikovih zahtev (določbe člena 79(1) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku). V vlogi mora biti naveden tudi datum rojstva posameznika, identifikacijska številka pravne osebe ali enotna matična številka posameznika, ki opravlja dejavnost (določbe člena 174a(2) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku). Vloga mora biti podpisana s overjenim elektronskim podpisom tožnika na podlagi overjenega potrdila, ki ga izda certificirani ponudnik.

Za vložitev vloge za evropski plačilni nalog mora biti izpolnjen obrazec A iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog. V obrazcu morajo biti navedene vse informacije o strankah ter o naravi in znesku zahtevka.

1.3.1 Ali je uporaba standardiziranega obrazca obvezna (če je tako, kje je ta obrazec na voljo)?

Samo v primeru elektronskega plačilnega naloga. Obrazec je na voljo na naslovu <https://www.justice.cz/>. Vloga mora biti podpisana z overjenim elektronskim podpisom tožnika na podlagi overjenega potrdila, ki ga izda certificirani ponudnik (določbe člena 174a zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku). Za formalne zahteve glede vložitve vloge za izdajo evropskega plačilnega naloga glej zgoraj oddelek 1.3.

1.3.2 Ali me mora zastopati odvetnik?

Ne.

1.3.3 Kako podrobno moram utemeljiti zahtevek?

Plačilni nalog ali elektronski plačilni nalog se lahko izda samo, če pravica, ki se uveljavlja, izhaja iz dejstev, ki jih je navedel in dokumentiral tožnik (glej oddelek 1.3.4). Ugotovitev, da pravica, ki se uveljavlja, izhaja iz dejstev, ki jih je navedel tožnik, predpostavlja prikaz odločilnih dejstev, ki morajo biti ustrezno podprta s priloženim dokazom, ki sodišču omogoča, da za dejstva o zadevi, ki jo uveljavlja tožnik, uporabi pravno presojo. Okoliščine zadeve morajo biti navedene v celoti, da se lahko oceni, katera pravna pravica se uveljavlja (katera pravna ureditev se uporabi), poleg tega pa mora tožnik navesti vsa dejstva, ki pojasnjujejo, s katero ureditvijo so povezani nastanek, sprememba ali prenehanje pravic in obveznosti, vsa dejstva pa morajo biti ustrezno podprta z dokazi.

V postopku v zvezi z izdajo menice ali čeka s plačilnim nalogom mora tožnik predložiti izvornik menice ali čeka, katerega verodostojnost ne sme biti vprašljiva, ter druge dokumente, ki so potrebni za uveljavljanje pravice.

1.3.4 Ali je treba predložiti pisna dokazila za zadevni zahtevek? Če je tako, kateri dokumenti so dopustni kot dokazi?

Da. Kot je mogoče sklepati iz narave postopka, je treba predložiti dokumentarna dokazila, v katerih je dokumentirana pravica, ki jo uveljavlja tožnik. V primeru vloge za izdajo elektronskega plačilnega naloga je treba dokumentarna dokazila priložiti v elektronski obliki. Vlgi za izdajo menice (čeka) s plačilnim nalogom mora biti priložen izvornik menice ali čeka. Pravica tožnika, da predloži različne dokaze, ni nikakor omejena v smislu obsega.

1.4 Zavrnitev zahtevka

Če plačilnega naloga ni mogoče izdati, sodišče ne bo razveljavilo vloge za njegovo izdajo, temveč bo nadaljevalo v skladu z rednimi pravili o civilnem postopku (zlasti bo odredilo obravnavo). Plačilnega naloga ni mogoče izdati, če tožnik ne uveljavlja finančne terjatve, če ni znano, kje je toženec, ali če je treba plačilni nalog dostaviti tožencu v tujini.

Sodišče zavrne vlogo za izdajo elektronskega plačilnega naloga, če ta ne vsebuje vseh zakonsko zahtevanih podrobnosti ali če je nerazumljiva ali dvoumna in take napake onemogočajo nadaljevanje postopka. V tem primeru sodišče tožnika ne pozove, naj popravi ali dopolni svojo predložitve.

Če vloge za izdajo menice ali čeka s plačilnim nalogom ni mogoče odobriti, sodišče odredi obravnavo.

1.5 Pritožba

Sodišče ne bo izdalo sklepa o razveljavitvi plačilnega naloga, elektronskega plačilnega naloga ali menice (čeka) s plačilnim nalogom; vprašanje o pritožbi zoper razveljavljen plačilni nalog zato ni pomembno.

1.6 Izjava nasprotne stranke

Za izpodbijanje plačilnega naloga ali elektronskega plačilnega naloga je mogoče vložiti ugovor. Toženec lahko vloži ugovor v 15 dneh od vročitve plačilnega naloga ali elektronskega plačilnega naloga. Ugovor zoper elektronski plačilni nalog se lahko vloži tudi na elektronskem obrazcu, ki je podpisan z overjenim elektronskim podpisom. Za ugovor se ne zahteva, da je obrazložen, mora pa izpolnjevati splošne zahteve za predložitev sodišču, zlasti mora biti podpisan in opremljen z datumom, iz predložitve pa mora biti razvidno, na katero sodišče je naslovljen, kdo ga naslavlja, na katero zadevo se nanaša in kaj se zahteva. Ugovor zoper menico (ček) s plačilnim nalogom se lahko vloži v 15 dneh od vročitve. Toženec mora v svojem ugovoru navesti vse, kar v zvezi z menico (čekom) s plačilnim nalogom izpodbija.

V postopku za evropski plačilni nalog lahko toženec bodisi plača uveljavljani znesek bodisi ga v 30 dneh izpodbija z vložitvijo ugovora pri sodišču, ki je izdalo evropski plačilni nalog; za vložitev ugovora se uporabi obrazec F, ki je določen v Uredbi (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006. Zadeva se nato posreduje rednim civilnim sodiščem in obravnava v skladu z nacionalno zakonodajo.

1.7 Učinek izjave nasprotne stranke

Če samo en toženec v določenem roku vloži ugovor, se plačilni nalog ali elektronski plačilni nalog v celoti razveljavi, sodišče odredi obravnavo, postopek pa se nadaljuje v skladu z rednimi pravili o civilnem postopku.

Če toženec v določenem roku vloži ugovor zoper menico (ček) s plačilnim nalogom, sodišče prav tako odredi obravnavo, da lahko odloči o njem. Glede na izid postopka v zvezi z ugovorom sodišče s sodbo odloči, da je menica (ček) s plačilnim nalogom veljavna (če se ugotovi, da je ugovor neutemeljen), ali pa jo s svojo sodbo delno ali v celoti razveljavi (če se ugotovi, da je ugovor delno ali v celoti utemeljen). Zoper to sodbo se je mogoče pritožiti. Za razliko od ugovora zoper plačilni nalog ali elektronski plačilni nalog se menica (ček) s plačilnim nalogom ne razveljavi z vložitvijo ugovora.

1.8 Učinek manjkajoče izjave nasprotne stranke

Plačilni nalog, elektronski plačilni nalog in evropski plačilni nalog, ki se niso izpodbijali z ugovorom, imajo učinek izvršljive sodbe. Če toženec ne vloži ugovora ali umakne ugovor zoper menico (ček) s plačilnim nalogom, ima tudi ta učinek izvršljive sodbe.

1.8.1 Kaj je treba storiti za pridobitev izvršljive odločbe?

Sodišče na zahtevo priloži klavzulo o pravnem učinku in izvršljivosti plačilnega naloga, elektronskega plačilnega naloga ali menice (čeka) s plačilnim nalogom. Plačilni nalog s takimi klavzulami predstavlja izvršilni naslov.

Če toženec v postopku v zvezi z evropskim plačilnim nalogom do določenega roka ne vloži ugovora, evropski plačilni nalog samodejno postane izvršljiv. Izvršitev poteka v skladu z nacionalnimi pravili in postopki države članice, v kateri je treba izvršiti evropski plačilni nalog.

1.8.2 Je ta odločba pravnomočna ali še obstaja možnost, da se toženec zoper njo pritoži?

Za izpodbijanje plačilnega naloga, elektronskega plačilnega naloga ali menice (čeka) s plačilnim nalogom, zoper katerega ni bil vložen ugovor in ki ima učinek izvršljive sodbe, niso na voljo pravna sredstva. V primerih, ki jih določa zakon, lahko toženec uporabi samo izredna pravna sredstva, tožbo zaradi nejasnosti, v primeru izvršljivega plačilnega naloga pa tudi tožbo za obnovo postopka (določbe členov 228(2) in 229(2) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku).

Po izteku 30-dnevnega roka za vložitev ugovora zoper evropski plačilni nalog brez predložitve takega ugovora lahko toženec zaprosi za ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga ob upoštevanju pogojev iz člena 20 Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006. Pristojnost v postopku v zvezi z zahtevo za ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga pripada sodišču, ki ga je izdalo. Zahteva za ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga je edino pravno sredstvo, ki ga toženec lahko uporabi zoper izvršljiv evropski plačilni nalog v državi, kjer je bil plačilni nalog izdan. Sklep (odločba) o zahtevi za ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga se dostavi tožniku in tožencu (določbe člena 174b(2) in (3) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku).

Sorodna povezava

<https://www.justice.cz/>

Zadnja posodobitev: 24/07/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.